

**1^ο Διεθνές Συνέδριο Δικτύου Κέντρων Διδασκαλίας και Μάθησης
Αλεξανδρούπολη, 6-7 Ιουλίου 2023**

<https://ctlconference.org/>

“Best of” = Επιλεκτική και σχολιασμένη αναμετάδοση

**Έχουν αυτά τα συνέδρια ενδιαφέρον για έναν πανεπιστημιακό διδάσκοντα;
Έναν πανεπιστημιακό διδάσκοντα στο ΕΜΠ;**

Μαρίνα Πανταζίδου, κ.α.

Μια σχετικά μικρή ομάδα...

Εκπρόσωποι
Ελληνικών
ΚΕΔΙΜΑ &
προσκεκλημένοι
από Ευρωπαϊκά
ΚΕΔΙΜΑ

...σ' ένα όμορφο μέρος έξω από την Αλεξανδρούπολη με θέα Σαμοθράκη

Στόχοι παρουσίασης

- Καταλύτης για μικρο-ενέργειες
  - παραδείγματα μικρο-ενέργειας: αναζήτηση ενός άρθρου, χάζεμα σε μια ιστοσελίδα, υιοθέτηση ενός εργαλείου
- Διεύρυνση κύκλου διδασκόντων μη μελών ΚΕΔΙΜΑ
  - κύκλος διδασκόντων «περί τα ΚΕΔΙΜΑ»
- Έμπνευση για υιοθέτηση πρακτικών αριστείας
  - παρουσίαση = παράδειγμα επιλογής/κρίσης/απόσταξης
- Σπόρος για επιλογές στρατηγικής
  - σε ποια κατηγορία (ποδόσφαιρο), σε ποιο επίπεδο (βιντεοπαιχνίδια) στοχεύουν τα ΚΕΔΙΜΑ;

Περιεχόμενα παρουσίασης

1. Έτοιμες φόρμες αξιολόγησης
2. Προσφορά ΚΕΔΙΜΑ (επιλογή)
3. Αποστολή ΚΕΔΙΜΑ & προκλήσεις (επιλογή)
4. Τι θέλουν οι διδάσκοντες – πώς προσεγγίζονται;
5. Τεχνολογικοί πόροι
6. Ανθρώπινοι πόροι
7. Ταυτότητα ΚΕΔΙΜΑ

Κριτήρια επιλεκτικής αναμετάδοσης περιεχομένου

Χρήσιμο, ιδανικά
άμεσα χρησιμοποιήσιμο

Μικρό*

Εμπνευστικό

* “Ensure that 1000 people take one step, rather than a few people taking 1000 steps”, Terry Maguire, We are smarter and stronger when we work together, Προσκεκλημένη Ομιλία 2.2

* «**Και κάτι πράσινο**», Κατερίνα Κεδράκα, [Ημερίδα για την Ίδρυση Γραφείων Διδασκαλίας και Μάθησης 20/11/2020](#) (?) και συζήτηση σε διάλειμμα

1. Έτοιμες φόρμες αξιολόγησης

ΧΜ Φόρμα διαβαθμισμένης αξιολόγησης ή ρουμπρίκα (assessment rubric) για ομαδικές παρουσιάσεις (1/3)

Critical components of students' performance	Achievement levels			Comments
	Needs improvement 1	Competent 2	Exemplary 3	
<i>Content</i>				
<i>Language and technical issues</i>				
<i>Collaboration</i>				
<i>Organization</i>				
<i>Learning</i>				
<i>Delivery</i>				

Κριτήρια

Table 1: Rating scale of assessment rubric for group presentation

Περιγραφές διαβάθμισης
(επόμενες 2 διαφάνειες)

E. Penderi: Assessment for learning in HEIs: Using group work and rubrics to promote students' skills with self and peer evaluation processes

Φόρμα διαβαθμισμένης αξιολόγησης ή ρουμπρίκα (assessment rubric) για ομαδικές παρουσιάσεις (2/3), Penderi (2023)

Critical components of performance	Achievement levels and detailed description of each level criteria		
	Needs improvement	Competent	Exemplary
<i>Content</i>	Key dimensions were missing. The discussion is superficial and based only on resources provided in the teaching material	The development of the text elaborates on the topic, but sometimes connection is missing and/or there is no proper documentation and sufficient use of external resources	All aspects of the topic are covered in a creative way. There is an abundance of references relevant to the basic questions. Resources beyond the primary material were used. Discussion of the material goes beyond the trivial
<i>Language and technical issues</i>	Style is simplistic. Lack of appropriate terminology. Syntactic/grammatical mistakes and errors in citing bibliographic sources	Proper scientific style but key terms that link to the subject matter are missing. Minimal syntactical/grammatical or bibliographic errors	Appropriate style and scientific way of writing. Appropriate terminology is provided. Correct use of language and bibliographic references
<i>Collaboration</i>	Presentation is distributed among students but without appropriate continuity and coherence. Presentation time is not properly allocated	All team members appear to participate equally in the presentation. But there is no good coherence and natural continuity	The presentation is divided evenly among the team members. Each section builds on the previous one with smooth transitions

Φόρμα διαβαθμισμένης αξιολόγησης ή ρουμπρίκα (assessment rubric) για ομαδικές παρουσιάσεις (3/3), Penderi (2023)

<i>Organization</i>	The presentation is disjointed, lacks logical structure and is difficult to understand. Much text is used without being properly processed	The presentation follows a logical sequence, from the simplest to the most complex ideas. Information is properly processed to promote understanding	The presentation has proper introduction, main body and conclusions. Information is presented in a logical sequence. Time is properly utilized. The information is so well organised that keep audience engaged and complement the oral presentation.
<i>Learning</i>	The presentation does not support learning or fails to engage the audience. Visual aids are irrelevant, difficult to understand, or poorly designed and may distract the focus of audience	Most visuals are clear and/or relevant. They enhance interest in the subject and help audience track information presented	Audience interest and understanding are enhanced through the use of clear, relevant and well-designed aids (use of tables, diagrams, maps, videos, etc). Creative effort is evident in making the presentation more captivating.
<i>Delivery</i>	Presenters fail to speak clearly; they may speak too fast or too slow. Mistakes in vocabulary and grammar. High level of anxiety and poor communication skills	Some tone and pace variations are used to facilitate the delivery. Average vocabulary, grammar and communication skills. Presenters maintains eye contact some of the time. Posture and gestures display a moderate level of confidence. More preparation is needed or/and some members seemed more prepared	Presenters are all fluent and articulate. Appropriate variation of tone or pace is used to help the delivery. They maintain proper eye contact with audience. Posture and gestures show a good level of confidence and enthusiasm. Preparation is strongly evidenced.

Ρουμπρίκα: άμεσα χρησιμοποιήσιμο & μικρό (πολυ)εργαλείο αξιολόγησης

- Βλέπε και Εργαλειοθήκη του Πανεστημιακού
  - <https://lrcnetwork.net/index.php/el/edu-tech-menu-gr/toolkit-university>
- Ενότητα 3, Αξιολόγηση Μάθησης... Σελ. 51, Πίνακας 3.
Παράδειγμα ρουμπρίκας αξιολόγησης γραπτής εργασίας: επιλογή άρθρων
  - Κριτήρια αξιολόγησης: 1) Θέμα έρευνας, ερωτήσεις και συνάφεια, 2) Αναφορές, 3) Σχολιασμοί, 4) Σύνδεση με την πράξη, 5) Συμβάσεις

Ρουμπρίκες & αξιολόγηση: υποστήριξη διδασκόντων

- Συλλογή από ρουμπρίκες σε διαφορετικά θεματικά πεδία
- Για να κάνουμε τη μετάβαση από κριτήρια σε διαβαθμίσεις

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	MAX	Βαθμός
Τήρηση χρονοδιαγράμματος	10%	
Λογική δομή παρουσίασης	15%	
Συνέπεια στις προδιαγραφές παρουσίασης	15%	
Εμπειριστατωμένη παρουσίαση περιστατικού	20%	
Κατανόηση των φαινομένων μεταφοράς	20%	
Τεκμηριωμένη χρήση παραμέτρων	20%	
Σύνολο		

Ε Τι μπορούν να προσφέρουν τα ΚΕΔΙΜΑ;

- Με τα λόγια διδάσκοντα σε ελληνικό πανεπιστήμιο:
  - **μια υποδομή θεσμική που καθιστά τη δουλειά μου κομμάτι ενός διαλόγου περισσότερων ανθρώπων**, διότι κάνω λάθη, όταν έχω κάποιον δίπλα θα μου το τονίσει.

(Σχόλιο: το σχόλιο ως δώρο)

Β. Κονιδάρη: Το τριπλό στοίχημα των ΚεΔιΜα: αλλαγή κουλτούρας, εισαγωγή αλλαγής, αποκωδικοποίηση ανθρωπογεωγραφίας. Αποτελέσματα ανάλυσης επιμορφωτικών αναγκών μέσω ποιοτικής μεθοδολογίας

Ε ΚΕΔΙΜΑ & Κοινότητες Μάθησης

- Απάντηση διδάσκοντα στο ΔΠΘ στην ερώτηση: «Κατά τη διάρκεια του Κύκλου Μάθησης τι σας προκάλεσε το μεγαλύτερο ενδιαφέρον;»
  - **Πόσο ελκυστικό μέρος του έργου τους θεωρούν οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι τη διδασκαλία**

Κ. Κεδράκα, Χ. Καλτσίδης: Κύκλοι Μάθησης Πανεπιστημιακής Παιδαγωγικής στο Δ.Π.Θ.
Μια πρώτη αποτίμηση

ΧΕ Αποστολή των ΚΕΔΙΜΑ & προκλήσεις

- Τα ΚΕΔΙΜΑ αποσκοπούν στη **βελτίωση και αναβάθμιση των μαθησιακών αποτελεσμάτων** (δηλαδή των γνώσεων, των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων) των αποφοίτων ανώτατης εκπαίδευσης
- Τρεις από 10 προκλήσεις
  - Ελλιπής επιστημονική θεμελίωση
  - Διαφορές ανάμεσα στις διαφορετικές επιστήμες
  - ➔ • Ασυμμετρία στο υπόβαθρο εκπαιδευόντων ΚΕΔΙΜΑ – εκπαιδευομένων διδασκόντων
  - Πόροι: Ίδρυμα & χορηγίες
  - Σχόλιο: συνέργειες με ΚΕΔΙΒΙΜ (αξιολόγηση) ↙

Χ Τι λένε οι διδάσκοντες ότι χρειάζονται; Θα εισακουστούν;

- Ενδιαφέρον για θέματα επιμόρφωσης:
- Κινητροδότηση φοιτητών και κινητοποίηση του ενδιαφέροντός τους 3.24/5
- **Συγγραφή μαθησιακών αποτελεσμάτων** 2.42/5

(Σχόλιο: ποιοτική έρευνα ανέδειξε διαφορές μεταξύ των θεματικών πεδίων, αναφορά στη διαφάνεια 12)

4β. Πώς προσεγγίζονται οι διδάσκοντες;

Χ Αν δεν εισακουστούν οι διδάσκοντες πώς θα προσεγγιστούν;

- Κριτική παρουσίαση μαθησιακών αποτελεσμάτων (παραδείγματα best of)
  - Ποιο είναι καλοδιατυπωμένο; Γιατί είναι καλοδιατυπωμένο; Ποιο δεν είναι πετυχημένο; Γιατί δεν είναι πετυχημένο;
- Παραδείγματα διαδοχικών εκδοχών διατυπωμένων μαθησιακών αποτελεσμάτων (before – after)
- «Ιδιαίτερα» συγγραφής μαθησιακών αποτελεσμάτων
- Ευκαιρίες: αλλαγή προγράμματος σπουδών – αξιολόγηση καινούριου προγράμματος σπουδών

S. Papaefthymiou, K. Adam, D. Damigos, & M. Menegaki. Adaptation of modern educational approaches towards the achievement of Sustainable Development Goals in the School of Mining and Metallurgical Engineering of National Technical University of Athens

5. Τεχνολογικοί πόροι

Χ Ηλεκτρονικά μέσα που χρησιμοποιούν διδάσκοντες πολυτεχνείου στη διδασκαλία

Δηλώσεις	Ποτέ	Σπάνια	Μερ. φορές	Συχνά	Π. Συχνά
1 Διαφάνειες	13.2	1.9	6.4	15.7	62.8
2 Ιστοσελίδες	17.8	14.8	29.8	20.8	16.7
3 Εξειδ./ Επιστ. Λογισμικό	15.4	19.3	18.1	16.5	30.7
4 Ηλ. ασκήσεις σε πλατφόρμα	32.6	19.9	18.3	11.3	17.9
5 Βίντεο	31.6	21.8	22.1	11.3	13.1
6 Ηλεκτρονικό παιχνίδι	79.6	13.7	4.5	1.7	0.5
7 Άλλο	71.5	7.9	7	4.1	9.6

Ε. Κρασαδάκη, Αποτελέσματα έρευνας για τη Διδασκαλία και Μάθηση σε Ελληνικό Πολυτεχνείο

Χ Και τι δεν υπάρχει...

Τεχνολογικά εργαλεία

Τεχνολογία	Εργασίες
<p>Εικονική αίθουσα διδασκαλίας</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Σημείο συνάντησης τάξης • Διαχείριση τάξης • Κατάθεση εργασιών/παροχή ανατροφοδότησης • Ασύγχρονη Συνεργασία/Επικοινωνία
<p>Ψηφιακά εργαλεία για μάθηση</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Εργαλεία που υποστηρίζουν την έκφραση ιδεών, απόψεων και ευνοούν τον πειραματισμό, τη διερεύνηση, την αλληλεπίδραση και συνεργασία όπως Web 2 εργαλεία εννοιολογικοί χάρτες, χρονογραμμές, συννεφόλεξα, κόμικς, κουιζ, Social media όπως προσομοιώσεις, πολυμεσικό περιεχόμενο - βίντεο, ψηφιακά αποθετήρια ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων
<p>Εργαλεία μαθησιακού σχεδιασμού & συγγραφής ψηφιακού περιεχομένου</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός τεχνολογικά εμπλουτισμένων μαθημάτων • Διαμοιρασμός & αξιολόγηση μαθησιακών σχεδιασμών
<p>... Αναδυόμενες Τεχνολογίες</p>	<p>Εικονική Πραγματικότητα (VR) και Επαυξημένη Πραγματικότητα (AR), Παιχνιδοποίηση, Μαθησιακή Αναλυτική,, Διαδίκτυο των πραγμάτων, Τεχνητή νοημοσύνη - Εξατομικευμένη μάθηση & ChatGPT</p>

Κ. Παπανικολάου, Τεχνολογικές δεξιότητες και Γνώση στο Πλαίσιο της Πανεπιστημιακής Παιδαγωγικής (παρουσίαση στο στρογγυλό τραπέζι 2.1)

6. Ανθρώπινοι πόροι

ΧΜΕ Ανθρώπινοι πόροι: Ομότιμη παρατήρηση (peer observation)

– «κριτικοί φίλοι»

- Στο Πανεπιστήμιο του Όσλο, Νορβηγία*
- Και στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας στην Καστοριά, ειδικά για θέματα συμπερίληψης (παρουσιάσεις στο στρογγυλό τραπέζι 2.2)

(Σχόλια: οι παρατηρήσεις καταγράφονται σε ειδική φόρμα που αναφέρθηκε ως template ή «κλείδα παρατήρησης» – τι ωραία να είχαμε μια συλλογή από τέτοιες φόρμες!)

* A. Mavroudi, Faculty development revisited: experiences and issues in a Norwegian perspective

XME Λάιτ μοτίφ συνεδρίου οι ανθρώπινοι πόροι; Ομότιμη παρατήρηση (peer observation) – ομότιμη κρίση (peer review)

- **Ομότιμη παρατήρηση/κριτικοί φίλοι** (αναφέρεται από Άννα Μαυρουδή, Κατερίνα Κεδράκα, Ομιλητές από Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας στο στρογγυλό τραπέζι 2.2)
- **Ομότιμη κρίση εκπαιδευτικού υλικού*** (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής) με χρήση φόρμας (ίδια ιδέα με κρίση άρθρων προς δημοσίευση) και κριτήρια: **υποψήφια για διάχυση στη διεθνή κοινότητα**, δυνητικά χρήσιμη στο οικείο ίδρυμα, υποψήφια για αναθεώρηση, χαμηλής προτεραιότητας για αναθεώρηση, εντοπίστηκε πρόβλημα

* M. Pantazidou, S. Kontoe, O. Mavrouli, C. Thomas, I. Zevgolis, T. Karalis, Pedagogical Content Knowledge and Diagnostic Questions: The Case of Geotechnical Engineering

7. Ταυτότητα ΚΕΔΙΜΑ

ΧΕ Ποικιλομορφία ΚΕΔΙΜΑ – Βασικά συστατικά ΚΕΔΙΜΑ U of X?

- Ταυτότητα και προσωπικότητα ΚΕΔΙΜΑ ΕΜΠ (αντιγραφή από σημειώσεις μου)
  - Ομοιογένεια θεματικών πεδίων (κοινότητες συγκροτούνται και συντηρούνται γύρω από θεματικά πεδία)
    - Ενώνουμε δυνάμεις με ομοειδή ιδρύματα - σχολές
  - Ευρεία αντιπροσώπευση
    - Έχουμε βρει όλους τους συναδέλφους στο ΕΜΠ που είχαν δραστηριότητες στην εκπαίδευση πριν στηθεί το ΚΕΔΙΜΑ ΕΜΠ;

M. Joao Costa, What are the transformational ingredients of faculty development approaches? Προσκεκλημένη Ομιλία 1.2

Συμπερασματικά σχόλια

- Υιοθέτηση πρακτικής κρίσης, απόσταξης, επιλογής (**XM**)
  - Αν είναι να διαβάσετε ένα βιβλίο για πανεπιστημιακή διδασκαλία και κανένα άλλο: Ambrose et al. 2010
- Εξειδίκευση ΚΕΔΙΜΑ: συνέδρια βοηθούν να μάθουμε ποιος είναι καλός σε τι (**X**)
  - Θέματα πρόσβασης: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Μ. Νικολαραϊζή, Μ. Παπαζαφείρη)
- Αναγνώριση ιδιαίτερων χαρακτηριστικών διδασκόντων σε πανεπιστήμια (**E**)
  - Όχι μόνο adult learners αλλά και expert learners (βιβλιογραφία για διαφορές experts – novices)

Ambrose, S.A., M.W. Bridges, M. DiPietro, M.C. Lovett and M.K. Norman (2010). How learning works: 7 researched-based principles for smart teaching, Jossey-Bass, San Francisco, CA.

Σύνδεσμοι & Αναφορές

- Σύνδεσμος Συνεδρίου (πρόγραμμα, πρακτικά): <https://ctlconference.org/>
- Σύνδεσμοι βιντεοσκοπημένων ομιλιών: 6/7 Αίθουσα [1](#) & [2](#), 7/7 Αίθουσα [1](#) & [2](#)
- Σύνδεσμος Εργαλειοθήκης Πανεπιστημιακού:
<https://ltcnetwork.net/index.php/el/edu-tech-menu-gr/toolkit-university>
- Κεδράκα, Κ. & Χ. Καλτσίδης, (2023). Κύκλοι Μάθησης Πανεπιστημιακής Παιδαγωγικής στο Δ.Π.Θ. Μια πρώτη αποτίμηση, ...
- Κονιδάρη, Β. (2023). Το τριπλό στοίχημα των ΚεΔιΜα: αλλαγή κουλτούρας, εισαγωγή αλλαγής, αποκωδικοποίηση ανθρωπογεωγραφίας. Αποτελέσματα ανάλυσης επιμορφωτικών αναγκών μέσω ποιοτικής μεθοδολογίας, ...
- Κρασαδάκη, Ε. (2023). Αποτελέσματα έρευνας για τη Διδασκαλία και Μάθηση σε Ελληνικό Πολυτεχνείο, ...

Αναφορές (συνέχεια)

- Dimitropoulos, A. (2023). Developing Teaching and Learning Centers in Greek Universities: Challenges and Strategies Ahead, ...
- Gavriilidou, Z., A. Kavasakalis, T. Karalis, K. Kedraka, A. Markos, L. Mitits, K. Petrogiannis, & G. Stamelos (2023). Academic staff development needs assessment at Greek Universities, ...
- Mavroudi, A. (2023). Faculty development revisited: experiences and issues in a Norwegian perspective, ...
- Pantazidou, M., S. Kontoe, O. Mavrouli, C. Thomas, I. Zevgolis & T. Karalis (2023). Pedagogical Content Knowledge and Diagnostic Questions: The Case of Geotechnical Engineering, ...
- Papaefthymiou, S., K. Adam, D. Damigos, & M. Menegaki (2023). Adaptation of modern educational approaches towards the achievement of Sustainable Development Goals in the School of Mining and Metallurgical Engineering of National Technical University of Athens
- **Penderi, E. (2023). Assessment for learning in HEIs: Using group work and rubrics to promote students' skills with self and peer evaluation processes, ...**
- ... Proceedings of the 1st Int. Conf. of the Network of Learning and Teaching Centers in Greece, Transforming Higher Education Teaching Practice, July 6-7, Alexandroupolis, Greece